

Remissvar Ds 2021:27

Högsby kommun

Reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet

Sammanfattning av förslaget

Arbetsförmedlingen ska fortsatt ha myndighetsansvaret för arbetsmarknadspolitiken, men matchande och rustande insatser ska i huvudsak utföras av fristående aktörer. En ny arbetsmarknadspolitisk insats, förmedlingsinsatser, ska införas och anskaffas från leverantörer med Arbetsförmedlingen som ansvarig myndighet. Kvalitet och kontroll ska vara styrande för ett nytt system med förmedlingsinsatser. Kostnadseffektivitet ska vara vägledande för förmedlingsinsatserna, som också behöver utformas så att konkurrens mellan leverantörerna leder till kontinuerliga förbättringar. Leverantörer av förmedlingsinsatser ska ges starka incitament att nå goda resultat för alla deltagare. Den arbetssökande ska så långt som möjligt ges möjlighet att påverka valet av leverantör. I den reformerade verksamheten ska det fortsatt finnas en bredd av andra arbetsmarknadspolitiska insatser som utförs av fristående aktörer, t.ex. leverantörer, kommuner, arbetsgivare och idéburna aktörer, eller i Arbetsförmedlingens egen regi, liksom insatser som bedrivs i samverkan.

För att såväl Arbetsförmedlingen som leverantörerna ska kunna fullgöra sina respektive uppdrag på ett effektivt sätt när leverantörer i större utsträckning utför arbetsmarknadspolitiska insatser, behöver utbytet av information mellan Arbetsförmedlingen och leverantören kunna ske mer effektivt. För att skyddet för enskildas integritet ska kunna upprätthållas och ett effektivt informationsutbyte ska kunna ske krävs vissa lagändringar. Reformeringen innebär även att begrepp behöver anpassas i några lagar.

Lagförslagen föreslås träda i kraft den 1 december 2022.

Synpunkter och frågeställningar från Högsby kommun

I grunden är Högsby kommun för en större lokal närvaro samt ett fortsatt stort ansvarstagande från Arbetsförmedlingen sida. En utveckling och avsteg från detta har genomförts succesivt och idag står Sverige inför ett förslag om reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet. Högsby kommun ställer sig bakom remissvaret från Sveriges kommuner och regioner (SKR) men önskar också att lyfta följande:

Vad innebär "Närvaro och likvärdig service i hela landet" för Högsby kommun?

Den lokala närvaron har succesivt minskat och idag gäller digitala spår eller resor till arbetsförmedlingens närmaste kontor som ligger utanför kommunen. Målgruppen är inte digitalt mogen så det stämmer överens med arbetsförmedlingens framtida organisation och arbetssätt. Vilken typ av närvaro som arbetsförmedlingen tänker sig behöver förankras i dialog med kommunen

utifrån lokala förutsättningar. I dialogen behöver också närvaro och samverkansformer mellan kommunen och Arbetsförmedlingen tydliggöras genom avtal eller överenskommelse.

”Många av de uppgifter som Arbetsförmedlingen fortsatt ska utföra förutsätter ändamålsenlig lokal närvaro i hela landet, t.ex. för att Arbetsförmedlingen vid behov ska kunna ha fysiska möten med arbets sökande och arbetsgivare inom rimligt reseavstånd. Även som samverkanspart behöver Arbetsförmedlingen finnas tillgänglig på ett likvärdigt sätt, t.ex. gentemot kommuner. Regeringen har i regleringsbrevet för både 2020 och 2021 uppdragit åt Arbetsförmedlingen att säkerställa bl.a. närvaro och likvärdig service i hela landet. Arbetsförmedlingen kommer behöva fortsätta arbetet med att säkerställa en ändamålsenlig och väl fungerande lokal närvaro, t.ex. genom egna kontor, eller genom samarbetslösningar med kommuner eller Statens servicecenter.”

Arbetsförmedlingens ansvar för samverkan? (AF tillhandahåller plattformen, inte kommunerna)

Arbetsförmedlingen måste ta ett större ansvar för att tillhandahålla plattformen för samverkan samt uppvisa en större öppenhet att vägen framåt är gemensam. Högsby kommun har arbetet inom KROM tillsammans med närliggande kommuner en tid vilket visat på ett acceptabelt resultat. Framöver kommer det vara avgörande att arbetsförmedlingen lägger större fokus på att utveckla samarbetet med leverantörer och förmedlingsinsatser eftersom det åligger arbetsförmedlingen att följa upp och kontrollera. Det är också avgörande att arbetsförmedlingen utvecklar samarbetet med det lokala näringslivet likväl som att samarbetet med hanteringen inom kommunen kring ekonomiskt bistånd behöver förbättras (gäller samtliga lagstadgade kommunala verksamheter).

Högsby kommun vill även lyfta en oro kring om antalet KROM-aktörer är tillräckligt inom upptagningsområdet samt oron kring att oseriösa aktörer etablerar sig. Det kommer krävas en tydlighet från Arbetsförmedlingen gällande uppföljningsansvar samt att genomföra uppföljning av aktörer i praktiken. Därmed faller frågan tillbaka på remissen syn på utbud:

”Arbetsförmedlingen ska verka för att det finns ett utbud i form av en rad olika arbetsmarknadspolitiska insatser liksom att enskilda erbjuds sådana insatser eller kedjor av insatser när det är arbetsmarknadspolitiskt motiverat. Myndigheten behöver därför upprätthålla arbetssätt och organisation som stödjer detta, inklusive att insatser anordnas och utvecklas i samverkan med kommuner och andra lokala samverkanspartner.”